

NORDISKA THX- KOMPISAR

Norska Arendal är en nykomling som går från klarhet till klarhet. 1723 i sin senaste variant är ett rejält högtalarsystem i förhållandevis kompakt format, som dessutom är THX-certifierat och låter fantastiskt bra!

TEXT THOMAS ODELTORP BILD MAGNUS FREDHOLM

 Helgjutten lyssningsupplevelse
Rejåla byggen

 Platskrävande centerhögtalare

 Genomtänkt och rejält på alla sätt och vis!

- ✓ VTHX-godkänt system
- ✓ Waveguides i diskanten
- ✓ DSP-korrigerad subwoofer
- ✓ Tungt och kraftfullt ljud
- ✓ Stativ till frontarna finns som tillbehör

Det är inte alltid som vi vill ha skrymmande golvhögtalare i fronten. Samtidigt behöver det inte betyda att man vill snåla på ljudtrycket, eller för den delen ljudkvaliteten. Norska Arendal har bara en högtalarserie i sortimentet, i form av 1723. Med tanke på tillverkarens relativt korta tidslinje så är det inte alls anmärkningsvärt. Sifforna i serienamnet refererar till året då den sydnorska kuststaden med knappt 40 000 invånare fick köpingsprivilegier.

Seriös satsning

Här konstrueras högtalare av Jan Ove Lassenes i stadens namn, och att Jan Ove menar allvar med sina konstruktioner märks tydligt i stort och smått. Bara en sådan sak som att högtalarna levereras tillsammans med en riktig inbunden bok, där allt från märkets historia till filosofin bakom högtalarna och varför de byggs i Kina till handfasta placeringstips ger ett seriöst intryck. Jag får starka XTZ-vibbar av hela tänket, och liksom XTZ:s grundare Olle Eliasson började Jan Ove Lassenes som hifihandlare.

1723 Tower är firmans flaggskeppsgolvare som i tidigare Hifi & Musik-test visat sig ha mycket trevliga egenskaper. Nu har normmännen tänkt i mer kompakta banor och lanserar 1723 S. Det nya tillägget innebär smidigare format och blygsammare bestyckning, men samma grundfilosofi

konstruktionsmässigt. S-modellerna vi har under luppen på dessa sidor är dock fortfarande stora, tunga och rejäla högtalare, allt är som bekant relativt.

Sömlös front

I fronten finner vi Monitor S. Det är en d'Appolito-konfiguration med två 6,5-tumsbasar som flankerar en entums diskantkalott. Delningen sker så lågt som vid 1,4 kHz, och filtret är brant - 24 dB/Oktav. Man har satsat på god komponentkvalitet med luftlindade spolar och polypropylenkondensatorer i alla kanaler, liksom möjlighet att ansluta dubbla högtalarkablar.

Elementen i Monitor S och Center S är identiska. Diskanten är en 1-tummare av kalottyp. Motorn i elementet är en neodymmagnet och det mest signifikanta i konstruktionen är den milda hornladdningen, även kallad wave guide. Jämnare spridning on/off axis, högre känslighet, bättre kontroll över baffelreflexer och cirka en oktavs lägre delningsfrekvens mot basen än en traditionell dome är anledningarna till arrangemanget.

I basen har man satsat på ett pappmembran i all enkelhet då man anser att långtrådig pappersfiber är ett bra val för optimal lätthet och styvhet i konen. Mycket möda har lagts ner på att ta fram en vettig talspolelindning och bra kylning av densamma.

Centern är en liggande variant med samma laddstorlek som frontarna vilket ger en perfekt klangmatchning så du slipper höra hur skådisarna ändrar ton när de rör sig genom rummet. Det enda som skiljer Center S från monitor S är att emblemet är vridet 90 grader, samt att baksidans kontakter och text också anpassats för det liggande formatet. En nackdel med centern kan

i många fall vara laddmåtten. I tider då teveskärmar är tavel tunna blir den i jämförelse som en stor kluns. Samtidigt så har fysiken sina lagar och det går inte att komma ifrån med bibehållen kvalitet.

Surround och sub

Surroundkanalerna hanteras av ett par vägghängda tripoler. I bestyckningen finner vi samma waveguidebaserade diskant över 1,5 kHz som i övriga kanaler, samt det välbekanta 6,5-tums baselementet därunder. På de båda sidoväggarna spelar två 4-tums bredbandselement i registret över 200 Hz.

Subwoofern heter simpelt nog Subwoofer 1 och är tillverkarens instegsbas. Ensam kostar den 8000 kronor och med tanke på förstärkning och bestyckning så känns det fullt rimligt.

Vid upppackningen funderar jag på elementstorleken. Inte kan det vara en tolv... men inte en femtontummare heller. Sanningen ligger någonstans däremellan: 13,8 tum. Specar man sina egna element så kan man även tillåta sig själv att välja okonventionella mått!

ARENDA 1723 S 5.1

Fronthögtalare	Monitor S
Princip:	2-vägs Basreflex
Bestyckning:	2 x 6,5-tums basar, 1-tums diskant
Känslighet:	88,7 dB
Impedans:	4 Ohm
Mått (B x H x D):	24,5 x 56,9 x 32 cm
Vikt:	18,7 kg
Centerhögtalare	Center S
Princip:	2-vägs Basreflex
Bestyckning:	2 x 6,5-tums basar, 1-tums diskant
Känslighet:	88,7 dB
Impedans:	4 Ohm
Mått (B x H x D):	56,9 x 24,5 x 32 cm
Vikt:	18,7 kg
Surroundhögtalare	Surround S
Princip:	Tripolär 3-vägs sluten låda
Bestyckning:	6,5-tums bas, 1-tums diskant, 2 x 4-tums bredbandselement
Känslighet:	84 dB
Impedans:	4 Ohm
Mått (B x H x D):	31,7 x 38,5 x 17,5 cm
Vikt:	13,7 kg
Subwoofer	Subwoofer 1
Princip:	Aktiv Sluten låda
Bestyckning:	13,8 tums bas
Uteffekt:	500 Watt
Delningsfrekvens:	40-160 Hz
Fas:	Steglös
Strömbrytare:	av/auto/på
Mått (B x H x D):	33,5 x 48 x 45 cm
Vikt:	24,5 kg
Övrigt:	
Stativ till frontarna:	6000 kr/par (+500 kr för blank finish)
Färgalternativ:	Mattsvar, blanksvart, mattvit, blankvit
Pris:	45 000 kr
Info:	www.arendalsound.eu

Det krävs kraftiga skruvar i väggarna för att bakhögtalarna ska hållas på plats då laddorna väger bly. Kablarna ansluts till lika fina skruvterminaler av bi-wiretyp som de övriga högtalarna och det finns smidiga nyckelhål för upphängning, liksom ett minst sagt väl tilltaget uttag för kablarna i botten.

Konen är tillverkad i papper som har förstärkts med glasfiber för ökad styvhet. Kantupphängningen är av åldersbeständigt gummi. Hela konstruktionen väger in på 25 kilo och är sluten.

Slutsteget är ett Avalanche som går i klass D, vilket ger en uteffekt på 500 Watt. Med hjälp av en DSP-processor från Texas Instruments har Arendal kunnat finjustera prestandan. För rumsanpassning finns två EQ-lägen som ger lite olika djup frekvensgång. Läge 2 begränsar -3 dB-punkten till 34 Hz, medan läge 1 låter den gräva hela vägen ner till 20 Hz.

Det finns möjlighet att koppla in basen med såväl balanserad som obalanserad signal. Fasen justeras steglöst.

Serien innehåller som vi inledningsvis nämnt ett par finfina (och rätt stora) fronthögtalare i form av 1723 Tower, men också de mindre golvarna 1723 S med 6,5 istället för 8-tums basar och ytterligare tre subwoofers i olika storlek.

En detalj som jag personligen gillar är de svarta tygpåsarna som högtalarna förvaras i. För oss som ibland vill förvara eller flytta på högtalarna, men har kastat kartongerna så är påsarna en praktisk lösning. Alla högtalarelelement skyddas med magnetfasta tygfronter.

På tillbehörslistan finner vi ett par riktigt stiliga matchande golvstativ till frontkanalerna.

Kraftfull presentation

Tidigare har jag testat golvmodellen 1723 Tower med riktigt bra resultat för Hifi & Musik, så förväntningarna var höga redan vid upppackningen av dagens testsystem. Gillar man golvarna kan jag redan där avslöja att S-småttningarna levererar rejält mycket av det goda från Towermodellen. Ljudet som målas upp är rent, rakt och exakt med en rejäl och robust framtoning. Ljudbilden är relativt stor och luftig med tydlig rumsinformation och bra djupledsperspektiv. Rösthanteringen känns ärlig och neutral, utan att det någonsin känns nasalt eller alldeles för köttigt.

Dynamiken är allt annat än blygsam och det blir roligt att lyssna på musik eller film ljud med det här systemet. Har du mycket effekt att mata högtalarna med så blir du rikligt belönad med ännu mer av alla goda egenskaper, för även om Arendal inte lynchar små förstärkare så händer bra mycket mer om du har mycket effekt.

Subbasen ramar in den kraftfulla presentationen med ett riktigt tight, tungt och stabilt fundament. Såväl basen som resten av systemet har kapacitet till att spela ordentligt högt, och det i kombination med kvaliteterna i återgivningen gör att en bred publik borde uppskatta det Arendalska ljudet.

Slutsats

Har du tidigare suktat efter de större högtalarna i 1723-serien och låtit bli att slå till på grund av att ditt rum eller din plånbok inte riktigt räcker till så kan S-modellerna vara exakt vad du letat efter. Med lite mer förstärkareffekt kan de i grunden lätt drivna högtalarna blomma ut ytterligare. Spelstilen är kraftfull och ärlig, liksom hela dess fysiska uppenbarhet med rejäla lådor och det omsorgsfulla detaljarbetet. Den klumpiga centerhögtalaren kan jag personligen leva med då systemet har många stora fördelar i övrigt. En tveklös rekommendation! ■

Mycket tid har lagts på diskanten och dess ljudspridning. Alla elementen i fronten är av samma modell.

På slutsteget hittar vi förutom steglös faskontroll två EQ-lägen och XLR-anslutningar, utöver de vanliga RCA-honorna.

